

**79ος ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
“Ο ΘΑΛΗΣ”
10 Νοεμβρίου 2018**

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Πρόβλημα 1

Να προσδιορίσετε τους ακέραιους που ικανοποιούν συγχρόνως την εξίσωση

$$(x-1)(x^2-7x+10)=0 \text{ και την ανίσωση } \frac{x(x-1)}{2}-2 < \frac{x(x-5)}{2}+6 .$$

Λύση

$$(x-1)(x^2-7x+10)=0 \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \Leftrightarrow x=1 \\ \text{ή} \\ x^2-7x+10=0 \Leftrightarrow x=5 \text{ ή } x=2 \end{cases} .$$

Για $x=1$ από την ανίσωση παίρνουμε $-2 < 4$ που ισχύει.

Για $x=2$ από την ανίσωση παίρνουμε $-1 < 3$ που ισχύει.

Για $x=5$ από την ανίσωση παίρνουμε $8 < 6$ αδύνατο.

Άρα $x=1$ ή $x=2$.

Πρόβλημα 2

Αν οι πραγματικοί αριθμοί είναι τέτοιοι ώστε να βρείτε τις δυνατές τιμές της παράστασης

$$\frac{5\alpha^2\beta^2}{\alpha^4-36\beta^4}=1 \text{ , να βρείτε τις δυνατές τιμές της παράστασης } K = \frac{\alpha-\beta}{\alpha+\beta} .$$

Λύση

Δεν μπορεί να είναι $\alpha=0$ ή $\beta=0$ γιατί τότε θα έχουμε $0=1$.Άτοπο.Άρα $\alpha \neq 0$ και $\beta \neq 0$.

$$\frac{5\alpha^2\beta^2}{\alpha^4-36\beta^4}=1 \Leftrightarrow \frac{\alpha^4-36\beta^4}{5\alpha^2\beta^2}=1 \Leftrightarrow \frac{\alpha^2}{5\beta^2}-\frac{36\beta^2}{5\alpha^2}=1 \Leftrightarrow \left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^2-36\left(\frac{\beta}{\alpha}\right)^2=5 \quad (1).$$

Θέτουμε $\left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^2 = t$.Είναι $t > 0$.

Η (1) γράφεται $t-36\frac{1}{t}=5 \Leftrightarrow t^2-5t-36=0 \Leftrightarrow t=9$ ή $t=-4$ απορρίπτεται .

Άρα $\left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^2=9 \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta}=-3 \Leftrightarrow \alpha=-3\beta$ ή $\frac{\alpha}{\beta}=3 \Leftrightarrow \alpha=3\beta$.

• Αν $\alpha=-3\beta$,τότε $K = \frac{-4\beta}{-2\beta} = 2$.

• $\alpha=3\beta$,τότε $K = \frac{2\beta}{4\beta} = \frac{1}{2}$.

Πρόβλημα 3

Να συγκριθούν οι αριθμοί: $A = \frac{2}{3} + \frac{2}{6} + \frac{2}{9} + \dots + \frac{2}{99}$ και

$$B = \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} + \frac{1}{10} + \dots + \frac{1}{95} + \frac{1}{97} + \frac{1}{98} + \frac{1}{100}.$$

Λύση

Οι προσθετέοι του A είναι της μορφής $\frac{1}{3v}$, $v = 1, 2, \dots, 33$ και ανά δύο οι προσθετέοι του B

είναι της μορφής: $\frac{1}{3v-1} + \frac{1}{3v+1}$, $v = 1, 2, \dots, 33$,

$$\frac{1}{3v-1} + \frac{1}{3v+1} = \frac{6v}{9v^2-1} > \frac{2}{3v} \Leftrightarrow 9v^2 > 9v^2 - 1 \Leftrightarrow 0 > -1 \text{ που ισχύει.}$$

Άρα $\frac{1}{3v-1} + \frac{1}{3v+1} > \frac{2}{3v}$ (1), $v = 1, 2, \dots, 33$.

Για $v = 1, 2, \dots, 33$ προσθέτουμε τις ανισοτικές σχέσεις που προκύπτουν από την (1) και παίρνουμε $B > A$.

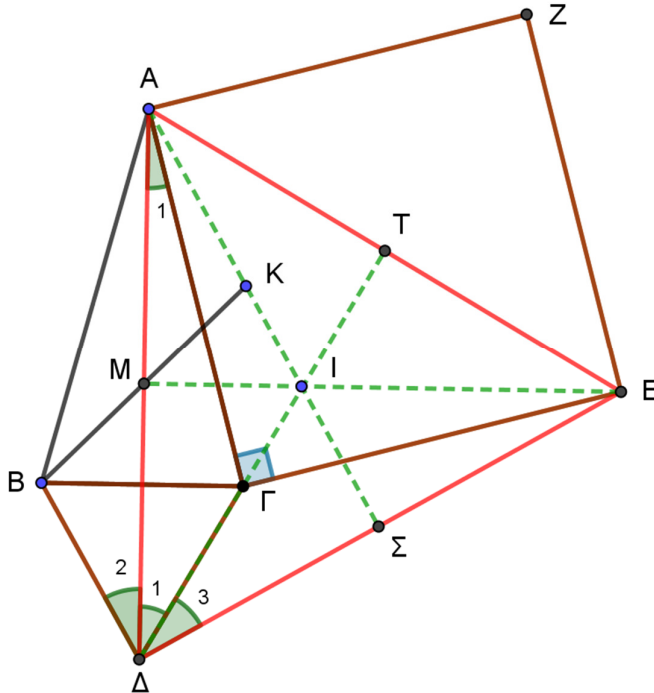
Πρόβλημα 4

Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABΓ (AB=ΑΓ) με . Εξωτερικά του τριγώνου κατασκευάζουμε ισόπλευρο τρίγωνο ΒΓΔ και τετράγωνο ΑΓΕΖ. Αν το σημείο Μ είναι το μέσο της ΑΔ και το σημείο Κ είναι το συμμετρικό της κορυφής Β ως προς το σημείο Μ, να αποδείξετε ότι:

(α) Το τρίγωνο ΑΔΕ είναι ισόπλευρο.

(β) Οι ευθείες ΑΚ, ΕΜ και ΔΓ περνάνε από το ίδιο σημείο.

Λύση

(α) Τα σημεία A, Δ ισαπέχουν από τα σημεία B, Γ, άρα η ευθεία ΑΔ είναι μεσοκάθετος του ΒΓ, οπότε το τμήμα ΑΔ διχοτομεί την \hat{A} και την $\hat{B}\hat{\Delta}\hat{G}$ αφού το τρίγωνο ABΓ είναι ισοσκελές με κορυφή Α και το τρίγωνο ΔΒΓ είναι ισοπλευρο. Έτσι έχουμε $\hat{A}_1 = 15^\circ$ και

$$\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2 = 30^\circ.$$

Αφού το τρίγωνο ABΓ είναι ισοσκελές έχουμε: $\hat{A} + 2\hat{B} = 180^\circ \Leftrightarrow \hat{B} = 75^\circ$.

$$\hat{\Delta}\hat{A}\hat{E} = \hat{A}_1 + \hat{\Gamma}\hat{A}\hat{E} = 15^\circ + 45^\circ = 60^\circ.$$

Στο τρίγωνο ΑΓΔ έχουμε $\hat{A}\hat{\Gamma}\hat{\Delta} = 180^\circ - \hat{A}_1 - \hat{\Delta}_1 = 135^\circ$.

$$\text{Έχουμε: } \hat{\Delta}\hat{\Gamma}\hat{E} + \hat{\Delta}\hat{\Gamma}\hat{B} + \hat{B}\hat{\Gamma}\hat{A} + \hat{A}\hat{\Gamma}\hat{E} = 360^\circ \Leftrightarrow \hat{\Delta}\hat{\Gamma}\hat{E} = 135^\circ.$$

Τα τρίγωνα $\triangle AG\Delta$ και $\triangle G\Delta E$ είναι ίσα αφού $AG=GE, \Delta G$ κοινή πλευρά και $\hat{A}\hat{G}\hat{\Delta} = \hat{\Delta}\hat{G}\hat{E} = 135^\circ$.
(κριτήριο Π-Γ-Π). Άρα $AD=DE$.

Το τρίγωνο $\triangle ADE$ είναι ισοσκελές με μία γωνία του 60° , άρα είναι ισόπλευρο.

(β) Η ευθεία AK τέμνει το τμήμα ΔG στο σημείο Σ και η ευθεία τέμνει το τμήμα AE στο σημείο T .
Εύκολα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι τα τρίγωνα $\triangle AMK$ και $\triangle MB\Delta$ είναι ίσα, οπότε

$\hat{M}\hat{A}\hat{K} = \hat{\Delta}_2 = 30^\circ$. Άρα $\hat{K}\hat{A}\hat{E} = 30^\circ$. Συνεπώς η AS είναι διχοτόμος της $\hat{A}\hat{\Delta}\hat{E}$.

Η EM είναι διάμεσος του τριγώνου $\triangle ADE$, οπότε είναι και διχοτόμος, αφού το τρίγωνο $\triangle ADE$ είναι ισόπλευρο.

Αφού $\hat{\Delta}_1 = 30^\circ$ θα είναι και $\hat{\Delta}_3 = 30^\circ$ γιατί $\hat{A}\hat{\Delta}\hat{E} = 60^\circ$, Άρα η ΔT είναι διχοτόμος της γωνίας $\hat{A}\hat{\Delta}\hat{E}$.

Άρα πάνω στις ευθείες $AK, EM, \Delta G$ βρίσκονται οι διχοτόμοι του τριγώνου $\triangle ADE$, οπότε οι ευθείες αυτές διέρχονται από το ίδιο σημείο I (έγκεντρο του τριγώνου $\triangle ADE$).